

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/181/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203666
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323203666.2

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom C., toho času bytom ako navrhovateľka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: D. E., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom F. C., t.č. na neznámom mieste a G. B., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. J. XXX/X, C., t.č. E. K. J. XXXX/XX, E., na návrh navrhovateľky: D. L., nar.: XX.XX.XXXX, bytom B. J. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia u maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením dočasne do 25.12.2023 u s t a n o v u j e D. L., nar.: XX.XX.XXXX, bytom B. J. XX za opatrovníčku maloletej A. B., nar.: XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, zastupovať maloletú pred štátnymi orgánmi, orgánmi samosprávy, inými orgánmi verejnej moci, zdravotníckymi zariadeniami a školskými zariadeniami pri rozhodovaní vo veciach týkajúcich sa vzdelávania maloletého dieťaťa a poskytovania zdravotnej starostlivosti.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 30.10.2023 bol Okresnému súdu Levice doručený návrh navrhovateľky D. L., nar.: XX.XX.XXXX, bytom B. J. XX na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne ustanovil maloletému dieťaťu, A. B., nar.: XX.XX.XXXX, opatrovníka v súvislosti s vykonávaním osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, zastupovaním maloletej pred orgánmi štátnej správy, zdravotníckymi zariadeniami a školskými inštitúciami a vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas zákonných zástupcov v rámci poskytovania zdravotnej, vzdelávacej a výchovnej starostlivosti.

2. Vo svojom návrhu uviedla, že maloletá A. B. je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej otčovi, I. E., nar.: XX.XX.XXXX, ktorý je toho času vo výkone trestu, ktorý mu končí dňa 25.12.2023 a rodičia sa o maloleté dieťa nezaujímajú. Z uvedeného dôvodu zobrala maloletú A. do svojej starostlivosti, býva so svojimi ďalšími súrodencami v jej vlastnej domácnosti. Uviedla, že o maloletú sa bude starať len do času, kým sa náhradný rodič nevráti z výkonu trestu odňatia slobody.

3. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 21.07.2020, č.k. 10P/43/2020-64 bola maloletá A. B., nar.: XX.XX.XXXX a jej súrodenci F. E., nar.: XX.XX.XXXX a M. E., nar.: XX.XX.XXXX, zverení do náhradnej osobnej starostlivosti I. E., nar.: XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Rodičia boli povinní prispievať na výživu každému z maloletých detí sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné sú povinní platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 10P/291/2018-45 ohľadne maloletej A.. Naposledy vo veci starostlivosti o maloletú A. B. tunajší

súd rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/32/2023, keď uznesením zo dňa 20.06.2023, č. k. 11P/32/2023-57 zastavil konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej A. B. z dôvodu, že dôvody, ktoré viedli k zvereniu maloletej A. B. a jej súrodencov do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca I. E. nepominuli. Bolo preukázané, že matka starostlivosť o deti nezabezpečuje, v celom rozsahu starostlivosť prenecháva svojmu otcovi, v ktorého starostlivosti o deti neboli zistené žiadne nedostatky. Matka sa o deti zaujíma len sporadicky, vedie neusporiadaný život, nemá zabezpečené primerané bytové podmienky a aktuálne je na neznámom mieste. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.09.2023.

4. Z vykonaných šetrení má súd preukázané, že osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti – I. E., nar.: XX.XX.XXXX sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody od 28.09.2023 v ústave na výkon trestu, Hrnčiarovciach nad Parnou. Menovanému bol Okresným súdom Levice v konaní sp. zn. OT/92/2023 uložený nepodmienečný trest v trvaní troch mesiacov, ktorý končí dňa 25.12.2023.

5. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Levice vo vyžiadanej správe zo dňa 06.11.2023 uviedol, že navrhovateľka p. D. L. obýva spolu s manželom a ich maloletými deťmi ako i maloletými deťmi E.: F. a M. a maloletou A. B. dvojizbový rodinný dom v obci B.. V čase šetrenia sa maloletá A. nachádzala v škole. Rodina žije v primeraných podmienkach (spálňa a obývačka aj so zariadením (sedacia súprava, TV, posteľ, skrine, rozťahovacia sedacia súprava, menšia sedacia súprava, sporák, stolík)). V čase šetrenia bola domácnosť čistá, deti vhodne oblečené. Navrhovateľka uviedla, že maloletú A. spolu so súrodencami do ich domácnosti doniesla ich stará matka, bývalá manželka náhradného rodiča dňa 18.10.2023. Od toho času sa o maloletých súrodencov: A., F. a M. stará spoločne so svojim manželom. Do tej doby sa deti nachádzali u starej matky, u p. A. N. na E. K., nakoľko náhradný rodič maloletých detí p. I. E. nastúpil do výkonu trestu dňa 28.09.2023. Navrhovateľka ďalej uviedla, že maloleté deti sú zdravé, nie sú s nimi problémy, maloletá A. chodí pravidelne do školy. Ďalej verbalizovala, že jediný problém majú s financiami, nakoľko ich z účtu náhradného rodiča vyberá stará matka, pani N. a na maloleté deti neprispieva. Od septembra od nej dostali len raz sumu 100,- eur, takže výdavky spojené s maloletými deťmi si musia hradiť z vlastných zdrojov. Ďalej bolo zistené, že maloletá A. navštevuje 1. ročník Základnej školy A. Kmeťa v Leviciach. Triedny učiteľ F. O. D. telefonicky kontaktoval kuratelu ohľadne maloletej A. a uviedol, že u maloletej sa vyskytli vši a chodí nevhodne oblečená vzhľadom k ročnému obdobiu. Navrhovateľka ozrejmila, že maloletá má vši ešte z obdobia, keď sa zdržiavala na E. K. a majú navštíviť detskú lekárku F. P.. Čo sa týka oblečenia maloletej uviedla, že maloletá A. chce nosiť len krátke tričká napriek upozorneniam, že sa má teplo obliecť.

6. Ošetrojúca detská lekárka maloletého dieťaťa F. Q. P. na žiadosť súdu oznámila, že maloletá má absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania, porušovanie liečebného režimu zatiaľ nezaznamenali. Naposledy bola v ich ambulancii ošetrovaná v septembri 2023 pre prechladnutie a kožnú infekciu v doprovode starého otca I. E..

7. Zo správy o povesti obce Bajka je súdu zrejmé, že navrhovateľka žije spolu s manželom a šiestimi deťmi v malom rodinnom dome. V tomto rodinnom dome sa zdržujú aj ďalšie spolužijúce osoby. Hygienická úroveň domácnosti je na nízkej úrovni.

8. Podľa § 2 ods. 1 veta prvá zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

17. Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákona o rodine“), okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

20. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je potrebné neodkladné opatrenie. Jedným z predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení.

21. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 odsek 2 CSP resp. § 367 CMP prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 odsek 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 odsek 2 CSP.

22. V danom prípade bola osvedčená bezprostredná potreba zabezpečenia ochrany práv a záujmov maloletého dieťaťa prostredníctvom okamžitého zásahu zo strany súdu nariadením neodkladného opatrenia. Maloletá A. B., nar.: XX.XX.XXXX sa nečakane ocitla bez náhradného rodiča, ktorý bol povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako jej rodičia a tiež oprávnený zastupovať maloleté dieťa v bežných veciach, pričom rodičia o dieťa neprejavujú skutočný záujem a preto je nevyhnutné v záujme dieťaťa ustanoviť mu opatrovníka pre tento prípad, aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa, ktorý sa nečakane ocitol bez osoby oprávnenej a povinnej za maloleté dieťa konať.

23. Súd ustanovil maloletému dieťaťu opatrovníka - navrhovateľku, ktorá je blízkou osobou maloletého dieťaťa (tetou), ktorá prevzala osobnú starostlivosť o dieťa, zabezpečuje jej potreby. Opatrovník je oprávnený vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a povinný zastupovať maloleté dieťa až do času, kým náhradný rodič maloletého dieťaťa bude schopný prevziať náhradnú osobnú starostlivosť a tým nariadené neodkladné opatrenie stratí účinnosť.

24. Vzhľadom k tomu, že týmto neodkladným opatrením sa dosiahla trvalá úprava pomerov medzi účastníkmi konania (súdom bol ustanovený opatrovník maloletému dieťaťu), nie je potrebné v zmysle § 336 ods. 1 veta druhá CSP uložiť povinnosť navrhovateľke podať návrh vo veci samej prípadne začať konanie bez návrhu.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Toto rozhodnutie je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP).